

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/7/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213213593
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2213213593.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci navrhovateľky: Ing. F. F. (predtým B.), rod. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, XXX XX L., zastúpenej: Mgr. Monikou Martonovou, advokátkou, so sídlom Vajnorská 8/A, 831 04 Bratislava, proti odporcovi: Bc. H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. J. č. XXX, zastúpený: Mgr. Ivanou Blajskovou - advokátkou, Kalinčiakova 115/4, 831 04 Bratislava, o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Y. B., nar. XX.XX.XXXX a H. B., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva, zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, o odvolaní navrhovateľky - matky proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, zo dňa 19. septembra 2014, č. k. 14P/18/2013-467 v časti určenia výživného na maloleté deti na čas po rozvode manželstva, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného odporcovi na maloleté deti na čas po rozvode manželstva p o t v r d z u j e a v napadnutej zamietajúcej časti ruší.

Účastníci nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním rozviedol manželstvo účastníkov konania, uzavreté dňa 21. augusta 2004, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Michal na Ostrove roč. 2004, zväzok 11, str. 125, por. č. 12. Schválil rodičovskú dohodu ohľadne zverenia maloletých detí na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a úpravy styku otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletými každý nepárny týždeň od piatku 16:00 hod. do pondelka 07:30 hod., počas Vianoc každého nepárneho roku od 23.12. 09:00 hod. do 27.12. 16:00 hod, v párnom roku od 27.12. 09:00 hod. do 01. januára 16:00 hod., počas jarných prázdnin v nepárnom roku od piatku 16:00 hod. do nasledujúceho piatku 16:00 hod., počas veľkonočných prázdnin v každom párnom roku a počas letných prázdnin od prvej júlovej soboty 10:00 hod. do tretej júlovej soboty 18:00 hod. a od 10. augusta 10:00 hod. do 23. augusta 18:00 hod. bežného roku budú deti tráviť čas u otca. Zároveň súd určil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. Y. sumou 150,- eur mesačne a mal. H. sumou 120,- eur mesačne, vždy do prvého dňa, toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva, vo zvyšku návrh matky zamietol a určil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovateľka sa návrhom podaným na súd prvého stupňa domáhala rozvodu manželstva s odporcom a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, pochádzajúcim z manželstva tak, že tieto budú zverené do jej osobnej starostlivosti a odporcovi bude určené prispievať na ich výživu a to na mal. Y. 500,- eur a mal. H. 450, - eur mesačne, zároveň žiadala upraviť aj styk otca s maloletými deťmi. Odporca s rozvodom manželstva súhlasil, navrhované výživné považoval za vysoké, žiadal súd, aby určil výšku výživného po reálnom zohľadnení potrieb maloletých detí a možnosti rodičov. Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa ust. § 18, § 22,

§ 23, § 36 ods. 1, § 24 ods. 1,4,5, podľa § 62, § 63 ods. 1, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1,2 Zákona o rodine. Súd mal jednoznačne preukázané, že obaja účastníci sú rozhodnutí pre rozvod manželstva, navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť, odporca nadviazal mimomanželský vzťah. Hoci sa obaja vzhľadom na ich schopnosti, možnosti vzorne starajú o svoje deti ich domácnosť trpela početnými hádkami, manželský vzťah je v hlbokej kríze, manželská nezhoda je nezlučiteľná s účelom manželstva, preto manželstvo rozviedol. Keďže v rámci úpravy rodičovských práv a povinností ohľadne zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky a úpravy styku odporcu s maloletými deťmi účastníci uzavreli rodičovskú dohodu. Súd túto dohodu schválil, keď pri schvaľovaní prihliadal na záujem maloletých detí, pričom mal za to, že táto dohoda sleduje záujmy maloletých detí, túto podporila aj zástupkyňa kolízneho opatrovníka. Pokiaľ sa týka určenia výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletých detí. Mal. Y. má toho času 7,5 roka, od septembra navštevuje špeciálnu školu, s čím sú spojené zvýšené výdavky ako aj vzhľadom na jej nepriaznivý zdravotný stav, ktorý si vyžaduje pravidelnú lekársku kontrolu a špeciálnu starostlivosť (má oneskorený vývin reči, má poruchu motivácie a slabú grafomotoriku). Mal. H. má toho času 5,5 roka, navštevuje materskú školu, jeho zdravotný stav je dobrý. Zo zárobkového výkazu matky súd zistil, že za obdobie od marca 2014 do augusta 2014 mala čistý mesačný príjem 916,68 eur, predtým pracovala na dohodu s priemerným čistým príjmom cca 72,90 eur. Z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch za rok 2013 navrhovateľka mala príjem zo závislej činnosti 414,- eur. Zo zárobkového výkazu otca súd zistil, že za obdobie od septembra 2012 do augusta 2013 mal čistý mesačný príjem 1.387,17 eur, t. č. je nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie dôvodu výpovede danej mu zamestnávateľom 31. marca 2014, kde dôvodom výpovede bola aj nadbytočnosť. Poberal dávku v nezamestnanosti vo výške 50 % denného vymeriavacieho základu, čo je cca 800,- eur. Je vlastníkom rodinného domu č. súp. XXX, na parc. č. 209/94, kat. úz. P. J., zapísaný na LV č. XXXX. Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletých detí ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu súd má za to, že výživné na mal. Y. v sume 150,- eur a na mal. H. v sume 120,- eur mesačne je adekvátne. Podľa súdnej praxe výživné má predstavovať približne 20 až 30 % z dosahovaného príjmu výživou povinnej osoby a táto suma má byť rozdelená medzi osoby výživou oprávnené. Výživné spolu vo výške 270,- eur predstavuje približne 33 % z aktuálne vykazovaného príjmu otca. Ak by súd vzal do úvahy predošlý priemerný príjem odporcu 1.387,17, eur tak by výživné predstavovalo približne 20%, čo by aj predpokladalo časom možné zvýšenie výživného pri zmene pomerov. Otec má tieto dve vyživovacie povinnosti, otec je s ohľadom na jeho súčasný príjem a skutočnosť, že nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť schopný platiť výživné v uvedenej výške, pričom táto suma zodpovedá aj odôvodneným potrebám maloletých detí s prihliadnutím na ich vek, osobné potreby, náklady v školskom zariadení a záľuby. Matka je riadne zamestnaná, tiež sa osobne stará o maloleté deti. Súd prihliadal na to, že je tým z rodičov, ktorý sa osobne o maloleté deti stará, čím sa podieľa na výžive detí. Súd poznamenáva, že i ona je povinná sa podieľať vo zvýšenej miere na potrebách maloletých detí. Súd nevyhovel matke v plnom rozsahu, keď navrhla aj, aby otec prispieval na tvorbu úspor po 35, - eur pre každé dieťa a tiež žiadala súd o uloženie povinnosti odporcovi ohľadne dodržiavania ochrannoliečebného režimu detí najmä v čas aplikovať liečivá a vitamíny, precvičovať logopedické a ostatné predpísané cvičenia. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade sa jedná o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu súd nie je viazaný návrhom matky, súd jej požiadavkám nevyhovel. Opakovane predkladané dôkazy predložené najmä právnu zástupkyňou matky súd na ostatnom pojednávaní už nepripustil. Bola dôrazne niekoľkokrát v celom procese upozorňovaná, aby dôkazy predkladala tak, aby bola zachovaná 5 dňová príprava na pojednávanie a jednak navrhované dôkazy by zistený skutkový stav už neozrejmili, pričom súd mal za to, že v danej veci bol dostatočne zistený skutkový stav veci. Neustálym vkladáním „dôležitých listinných dôkazov“ sa podstatne sťažoval postup súdu v konaní. matka navrhla vykonať dôkazy predloženými listinami na ostatnom pojednávaní, tieto však súd nevykonával. Tieto dôkazy zamietol, keď mal za to, že pre určenie výživného (návrhy matky smerovali čo do určenia výšky výživného a spochybňovania reálnych príjmov odporcu) súd vykonával všetky relevantné dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 144 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote proti výroku o určení výživného a proti výroku o zamietnutí návrhu podala odvolanie navrhovateľka, keď uviedla, že súd pred vydaním uznesenia o skončení dokazovania dokonca pred výsluchom predvolaného znalca nepripustil listinné dôkazy, ktoré navrhovateľka na svoje vlastné náklady vyhotovila a odmietol ich zaradiť do súdneho spisu. Poukazuje na majetkové pomery odporcu s tým, že má vedomosť, že jeho posledný bývalý zamestnávateľ zamestnal pred uplynutím zákonom ustanovenej lehoty na miesto, z ktorého bol odporca údajne prepustený z dôvodu nadbytočnosti inej osoby. Odporca nijakým spôsobom nenapadol platnosť výpovede, aby mohol späť získať svoje miesto. Má preto pochybnosti, či odporca bol skutočne

prepustený z dôvodov, ktoré sú uvedené v jeho písomnej výpovedi. Odporca minul väčšinu sumy odstupného na leasingovú akontáciu nového motorového vozidla a teda v čase, keď je nezamestnaný zaťažil svoj rozpočet pravidelnými mesačnými splátkami pre leasingovú spoločnosť. Maloleté deti sa jej chválili, že odporca má nový tablet. Nie je dôvod, aby odporca žil vo veľkom rodinnom dome, kde je samozrejme spotreba náležite dosť vysoká. Je riešenie, aby tento rodinný dom predal, vysporiadal zostatok hypotekárneho úveru, zaobstaral si malometrážne bývanie. Nie je žiadny dôvod, aby na úkor výživného pre maloleté deti súd toleroval u odporcu nadštandardné bývanie. Navrhovateľka sa v súčasnosti snaží zabezpečiť pre seba a pre maloleté deti vlastné bývanie, byt, ktorý však tiež bude zaťažený ťarchou záložného práva v prospech financujúcej banky. Poukázala, že odporca žije v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou, preto je potrebné, aby sa na nákladoch spojených s bývaním spolupodieľala aj ona. Súd mal zohľadniť skutočnosť, že odporca si v blízkej budúcnosti bezpodmienečne musí nájsť druhú prácu, keďže žije v regióne s vysokou zamestnanosťou. Maloleté deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Nezanedbateľnú výpovednú hodnotu tu má skutočnosť, aké sú mesačné náklady odporcu na jeho život, kde býva, aké má koníčky. Keďže maloleté deti žijú s navrhovateľkou, ktorej životná úroveň je porovnateľne nižšia, než životná úroveň odporcu súd mohol odporcu ako povinného rodiča zaviazat' aj na plnenie všetkých preukázaných potrieb maloletých detí, pričom mal vychádzať z predpokladu, že navrhovateľka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti. Navrhovateľka má za to, že keďže poručenský súd počas konania vo veci samej zistil, že odporca ako povinný rodič prišiel o zamestnanie spôsobom, ktorý je právne napadnuteľný mal skúmať, či sa tak stalo z dôležitého dôvodu. Súd mal povinnosť stabilizovať výšku nákladov na maloleté deti. Navrhovateľka ako aj odporca majú v prvom rade povinnosť zabezpečiť výživu detí a až následne majú právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb. Navrhla preto, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, v napadnutej časti určil odporcovi povinnosť prispievať na mal. Y. sumou 270,- eur a mal. H. sumou 200,- eur mesačne a zároveň aby určil, že na výdavkoch na potreby mal. Y. a mal. H., ktoré sa pravidelne neopakujú alebo sa vyskytnú v mimoriadnych prípadoch sú otec a matka povinní podieľať sa rovnakým dielom a tiež určiť, že otec je povinný počas styku s mal. Y. a H. dodržiavať ochranné-liečebný režim zavedený u maloletých, najmä riadne a včas aplikovať deťom liečivá a vitamíny, denne precvičovať logopedické a iné cvičenia, v prípade potreby deti pripraviť deti do školy, dodržiavať u nich zásady správnej životosprávy a hygieny, a obliekať deti spôsobom zodpovedajúcim prostrediu a počasiu.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že súd v konaní vykonal rozsiahle dlhé dokazovanie, aby dospel k záveru a určeniu výšky výživného, výška určeného výživného zodpovedá odôvodneným potrebám detí s ohľadom na ich vek. Odporca od samého začiatku spolupracoval so súdom relevantne, hodnoverne preukázal svoje pomery. Navrhovateľka od samého začiatku zmätočne preukazovala výdavky na maloleté deti. Odporca si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom plnil dobrovoľne od momentu, ako sa navrhovateľka odsťahovala zo spoločnej domácnosti. Pokiaľ sa týka zamietajúcej časti, tak má za to, že táto je takisto vecne správna. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že bolo podané odvolanie včas oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p., postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky v časti určenia výživného a zamietnutia návrhu nie je dôvodné a preto je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 14P/18/2013 je rozvod manželstva účastníkov konania a úprava ich rodičovských práv a povinností k mal. Y., nar. XX.XX.XXXX a mal. H., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bolo určené výživné odporcu na maloleté deti, vo zvyšku bol návrh zamietnutý potom, ako bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené a maloleté deti na čas po rozvode zverené do výchovy navrhovateľky.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní potrebnom na vyhlásenie rozsudku dospel k správny m skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolateľom tvrdených skutočností, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel súd prvého stupňa k správnym skutkovým zisteniam a pretože zdieľa jeho právny záver s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. ako odvolací súd odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľke, ktorá v odvolaní navyše neuviedla žiadne nové relevantné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvého stupňa nebol vysporiadal a ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

Súd prvého stupňa správne vyhodnotil vykonané dokazovanie, ktoré vykonal v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie skutkového stavu. Odvolací súd takisto považoval výživné určené v sumách 150,- eur a 120,- eur za výživné primerané odôvodneným potrebám maloletých detí, kde súd prvého stupňa správne zohľadnil vek maloletých detí, ich odôvodnené potreby a to u mal. Y. aj s prihliadnutím na zdravotné problémy. Uvedené výživné je primerané aj schopnostiam a možnostiam výživou povinného rodiča, teda odporcu, kde súd prvého stupňa správne vychádzal z jeho príjmu, ktorý ako nezamestnaný dosahoval v čase rozhodnutia súdu prvého stupňa ako nezamestnaný a to približne 800,- eur mesačne. Správne súd prvého stupňa vychádzal z tohto príjmu, nakoľko odporca skončil svoje zamestnanie, kde dosahoval vyšší príjem 1.380,- eur výpoveďou zo strany zamestnávateľa z dôvodu jeho nadbytočnosti, takže nemožno dávať odporcovi za vinu skončenie tohto pracovného pomeru a je právne bezvýznamná skutočnosť, či otec ďalej sa domáhal trvania pracovného pomeru súdnou cestou, keď nie je možné spravodlivo z dôvodu konania o určenie výživného nútiť otca, aby viedol súdne konanie so svojim zamestnávateľom. Keďže súd prvého stupňa vykonal všetky potrebné dôkazy za účelom zistenia skutkového stavu, správne tiež posúdil, že výživné určené v týchto sumách zodpovedá aj rozhodovacej súdnej praxi, kde je možné postihnúť príjem povinného rodiča do výšky v rozmedzí 20% až 30 %.

Vzhľadom všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti určenia výživného podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil.

Pokiaľ sa týka zamietnutia návrhu, tak konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu v súlade s ust. § 81 O.s.p., takže súd tu nie je viazaný návrhom účastníka, preto sa návrh účastníka, ak mu súd v celom rozsahu nevyhovел nezamietá. Výrok rozsudku o zamietnutí návrhu tak bol nedôvodný a nadbytočný, preto ho odvolací súd podľa § 221 O.s.p. zrušil. Stačí, ak sa v odôvodnení súd vysporiada so skutočnosťami, prečo nerozhodol v celom rozsahu tak, ako to žiadal ten ktorý rodič. V danej veci súd správne neurčil platenie výživného aj na tvorbu úspor, nakoľko zistené pomery odporcu to v súčasnosti nedovoľujú. Pokiaľ sa týka určenia povinnosti odporcov, aby pri realizácii styku dodržiaval liečebný režim maloletých, precvičoval logopedické cvičenia, učil sa s nimi a vhodne ich obliekal, toto nie je potrebné odporcovi ukladať v rozsudku, nakoľko toto sú povinnosti, ktoré otec má zo zákona a je povinný ich pri styku, kedy má deti v podstate vo výchove aplikovať, pretože počas styku je povinný deťom zabezpečiť riadnu výchovu.

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 144 O.s.p., tak, že účastníci nemajú právo na ich náhradu.

Uvedený rozsudok bol prijatý v senáte pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.